

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

IX. tečaj.

V Gorici, 1889.

2. zvezek.

Pobožnosti in odpustki meseca oktobra.

Mesec oktober je posvečen Materi božji roženkranski in svetemu Frančišku. Sveti oče Leon XIII. so podelili popolni odpustek vsem, ki se spovejo, pristopijo k svetemu obhajilu in obišejo na praznik svetega Frančiška Serafinskega (4. oktobra) ali pa katerikoli dan izmej sedmerih dni potem katerokoli cerkev ali očitno kapelo in v nji molijo za edinstvo vladarjev, zartertje krivih ver, spreobnjenje grešnikov in povišanje svete matere cerkve. Dalje so podelili sveti oče vsem vernim kristijanom, ki so vsaj skesanega serca, 300 dni odpustka, kolikerkrat so pri devetdnevnicu ali pa pri mesečni pobožnosti, ki se obhaja ves ta mesec v čast svetega Frančiška. Vse te odpustke moreš darovati dušam v vicah. Ti odpustki veljajo pa samo še do leta 1893, ako ne bodo podaljšani. *)

Gdor opravlja roženkransko pobožnost prejme vsak dan odpustek 7 let in sedemkrat 40 dni. Gdor se vdeleži te očitne pobožnosti vsaj desetkrat, se vdeleži popolnega odpustka pod navadnimi pogodbami.

Za roženkransko nedeljo je podeljenih več popolnih odpust-

*) Breve 21. Jun. 1883.

kov. Vsak verni kristijan prejme tolikokrat popolni odpustek, kolikerkrat obiše od prvih večernic, v soboto popoldan in potem na roženkransko nedeljo po opravljeni spovedi in obhajilu kapelo ali podobo presvete Device, kraljice rožnega venca, ki je izpostavljena zvonaj kapele v cerkvi, in moli po namenu svetega očeta. Ta odpustek je enak porcijunkuli.

Ker je roženkranska nedelja prva v mesecu, zadobijo udje roženkranske bratovščine popolni odpustek, ako se spovejo, pristopijo k svetemu obhajilu v cerkvi, kjer je ta bratovščina vpejljana, in v nji molijo po namenu svetega očeta.

Ravno to nedeljo ima roženkranska bratovščina svojo procesijo; gdor se je vdeleži, potem, ko je opravil spoved, pristopil k svetemu obhajilu in moli po navadnemu namenu, prejme popolni odpustek. Glede te procesije glej 4. zvezek osmega tečaja. Drugi verni, ki niso zapisani v bratovščino rožnega venca, pa se pobožno vdeležijo te procesije, prejmejo odpustek 7 let in sedemkrat 40 dni, tudi, ako ne prejmejo svetih zakramentov.

Vsi verni kristijani se morejo vdeležiti popolnega odpustka pod navadno pogodbo, ako se dobro spovejo, pristopijo k mizi Gospodovi, molijo po namenu svetega očeta in ako obišejo franciškansko cerkev, te le dni:

6. oktobra, na praznik sv. Marije Frančiške, device tretjega reda;

13. oktobra, na praznik svetega Danijela in tovarišev marternikov prvega reda;

19. oktobra, na praznik sv. Petra Aljkántarskega spoznavca prvega reda;

23. oktobra, na praznik sv. Janeza Kapistrana.

Udje tretjega reda imajo pravico popolni odpustek zadobiti ta dan, keder se zberejo k mesečni pridigi ali posvetovanju, ako katero cerkev ali očitno kapelo pobožno obišejo in po navadi molijo za potrebe vesoljnega kerščanstva; enkrat vsak mesec, tisti dan, keder je kateremu ljubo, ako obišejo v ta namen katero cerkev ali očitno kapelo ter tam nekoliko časa molijo po namenu papeževem, seveda po opravljeni spovedi in prejetem sv. obhajilu.

Primeri: Acta ord. min. 1883. 1885. P. Beringer S. I: Die Ablässe 1887. Der Marien-Psalter 1888.

Življenje svetega Lovrenca Brindiškega.

II. poglavje.

Novinec v kapucinskem samostanu; bogoslovec; pridigar.

1. Julij je bil v svojem serci do dobrega prepričan, da je božja volja, naj da svetu slovo in stopi v red očetov kapucinov. To svojo misel je razodel svojemu prijatelju; tudi njemu so rojile enake misli po glavi. Od tega časa sta še bolj pogostokrat obiskovala kapucinsko cerkev. Rekel bi, da sta ves čas, ki jima ni bil odločen v učenje, preživela v kapucinski cerkvi ali pa v samostanu. Naj še omenimo, da so se brodniki kar prepirali, kedo bo v svoji gondolji prepeljal mladeniča v kapucinsko cerkev; toliko spoštovanje so imeli do našega Julija po onem čudnem dogodku, ki smo ga omenili. Seveda to ni vgaljalo njegovi ponižnosti; rad bi se bil ognil vsemu; pa kaj je hotel, — ker drugače ni mogel priti do cerkve. Skušal je z raznimi zvijačami oslabiti dobro mnenje, ki so ga imeli o njem; njih postrežljivost je pa skušal poverniti s tem, da jim je dajal lepe nauke. Znano je, da so te verste ljudje navadno sirovi in se ne brigajo posebno dosti za pobožnost in iz nje izvirajoča čutila. Opominjevanja ponižnega in nedolžnega mladeniča pa so jim šla dostikrat tako k sercu, da so se jim lesketale solze v očeh.

V goreči molitvi sta naša prijatelja prosila Boga razsvetljenja. Ko sta bila do dobrega prepričana, da ju božja previdnost kliče mej sinove sv. Frančiška, razodeneta to redovnikom, češ, da hočeta slušati božji glas, ki jih kliče v red. To je pobožne redovnike zelo razveselilo. Po kratki poskušnji o njiju poklicu sklenejo, da ju priporoče provincijalju, kateri sam ima pravico sprejemati novince.

Za tega časa je bil provincijalj beneške provincije P. Lovrenec iz Bergama, moder mož, ki je umel sè svojim bistrim umom presoditi novince, ki so se oglašali, če imajo pravi poklic za redovno življenje. Če tudi so vsi hvalili naša mladeniča, vendar je menil modri predstojnik, da naglost ni dobra. Hotel se je sam prepričati o njiju poklici. Sè živimi barvami jima opiše nasledke dolžnosti, ketere hočeta prostovoljno sprejeti. Tu-

di jima stavi pred oči oštrost, katero zahteva red. Mej svetom si človek lahko naloži razna spokorna dela, pa ta so prostovoljna. V redu pa je vse zapovedano; to pa navadno nasprotuje natornemu nagnjenju. Tudi je redovnik vedno odvisen od volje družih; odpovedati se mora vsemu; delati mora vse iz gole pokorščine, katero je obljubil. Razun tega nalaga red svojim udom razne poste in druga spokorna dela, katerim se mora vdati vsak redovnik.

Juliju niso bila neznana razna zatajevanja, saj se je v njih vadil od mladih nog. Zato reče v svojem in tovariša imeni, da sta pripravljena izpolnjevati vse na tanko z božjo pomočjo; tudi upata, da jima bo dal Bog svojo milost, da bodeta mogla spolniti svoj sklep. H koncu pridene prošnjo, naj ju sprejme mej novince reda, ker vže dolgo po tem hrepenita.

Provincijalja je veselila serčnost in gorečnost prosivcev; zato jima obljubi, da ju bo sprejel in poslal v samostan, kjer prežive novinci prvo leto redovniškega življenja. Ker se pa le ni hotel nikaker prenaglit, reče jima :

„Da bi ne bilo pozneje meni niti vama žal, ostanita nekaj dni pri nas v samostanu. Opravljala bota z nami vse redovne vaje. Če ostaneta tudi potem stanovitna, sprejel vaju bom mej novince in poslal v dotični samostan“.

Ko je provincijalj videl njiju gorečnost in zbranost duha pri vseh vajah, ketere je opravljala samostanska družina, ni se prav nič več obotavljal. Poslal ju je v Verono, kjer so imeli novicijat. Julij, to slišavši, je bil veselja raz sebe; berž hiti k svojemu stricu, da mu naznani to veselo novico. Kleče prosi blagoslova in odpuščanja za vse napake in pregreške, ketere je more storil, od kar je bil v njegovi hiši.

Peter de Rossi je bil vže nekaj časa sem župnik pri cerkvi sv. Janeza. Poznal je bolje kaker kečo drugi izredne zmožnosti svojega stričnika; saj mu je sam skerbno blažil duha in serce. Čudil se je vidnemu napredku mladeniča v čednosti in raznih vednostih; prekosal je vse njegove nade. Zato bi ga bil lahko priporočil z dobro vestjo za svojega naslednika. Julij bi bil tej službi gotovo tudi čast delal. Pa blagi mož ni hotel svojemu stričniku staviti nikakih opovir gledé njegovega poklica. Če tudi je vedel, da se bo težko ločil od njega in mu bo ta ločitev izžela marsiketero solzo bridkosti, vender je ni hotel zadrževati. Vzdigne še vedno klečečega in mu reče: „Molim božje neza-

popadljive sklepe ter se jim podmečem. Prosim Očeta luči, od kterege pride vsak dober dar, naj tudi doverši, kar je v tebi pričel. Imel sem sladko upanje, da boš kedaj postal moj vredni sotrudnik ter mi pomagal pasti mojo čredo. Hotel sem te [vzgojiti v pobožnega, vrednega duhovnika; zdaj pa je na tebi, da postaneš pobožen, svet redovnik. Delaj čast svojemu stanu! Imej vedno pred očmi, da čim bolj smo napredovali v čednostih, tem bolj moramo spoznati, kako daleč smo še od tega, kar zahteva od nas Bog. Storil si ta korak iz ljubezni in vneme za čast božjo; zato naj te vodi, podpira in z milostmi obsiplje blagoslavljajoča roka Gospodova!“

Julij je precej pripravil vse potrebno za pot. Veselje in gorečnost mu nista pustila jesti, niti spati. Namen vseh njegovih želj je bila Verona; le o tem mestu je mislil; to je bil zanj ves svet. Slednjič zagleda zvonike mesta, po katerem je tolikanj hrepenel. Sè svojim prijateljem stopi z voza, poljubi zemljo, ki je bila zanj v resnici obljubljen dežela, in zapoje zahvalno pesem, da je na okrog odmevalo. In ko sta naša popotnika prepevala hvalno pesem sv. Ambroža in Avgušтина, iz katere veje živa vera, ljubezen in pobožnost, vnela se je v njiju sercih tudi gorečnost teh dveh cerkvenih učencikov. Nista se mogla Bogu dovolj zahvaliti za vse milosti in dobrote, katere jima je skazal.

Ko prideta v Verono, gresta naravnost v samostan. Provincijalj jima je prišel naproti in ju sprejel prav prijazno in ljubeznjivo. Povedal je bil redovnikom vže veliko dobrega o došlih novincih; zato so se vsi šteli za srečne, ker ju bodo mogli imeti zdaj v svoji sredi. Ker sta bila nekaj dni vže v Benetkah na poskušnji, ni se zdelo provincijalju potrebno, da bi odlašal s preobleko. Tudi je hotel to sam storiti. Dne 18. februarija 1575. leta je prejel naš Julij iz provincijaljevih rok redovno obleko novincev. Julij je dobil ime *L o v r e n e c*. Ker mu je provincijalj dal tako ime, kakršno je imel sam, je to pač nekako znamenje, kako zelo je spoštoval in čislal blagega mladeniča.

Od prvega trenutka se je deržal brat Lovrenec svēta, ki ga daje sv. Hijeronim pišoč: „Pozabi popolnoma, kar si do zdaj storil za svojo popolnost in zveličanje svoje duše. Misli vsaki dan, da si ravno pričel, da je ta tvoj prvi dan spreobnjenja!“

Če tudi si je Lovrenec vse dni svojega življenja, prizadeval po popolnosti, vendar je menil, da do zdaj še ni ničesar storil. Ta misel, ki ga je ohranila zmirom ponižnega, vzbujala ga

je vedno. V kratkem času je dosegel veliko popolnost v vseh redovniških vajah. Ni je bilo čednosti, v kateri bi se ne bil odlikoval; niso še videli, da bi bil kedo bolj na tanko opravljal razne pobožne vaje, ki so redovnikom zapovedane.

Goreč v izpolnjevanji dolžnosti svojega stanu je bil po dnevi in po noči prvi pri vseh skupnih vajah. Ker se je do pičice držal vodila in drugih redovnih navad, občudovali so ga vsi; z eno besedo on je bil svojim bratom zgled v vseh čednostih. V svetem veselji je nosil jarem Gospodov in notranji mir serca mu je odseval na obličji. Navadna pokorila niso bila zadosti njegovi želji po pokori in terpljenji. Redovni posti mu niso zadostovali; v svoji gorečnosti je našel razna sredstva, da jih je poostril. Pogostokrat je moral predstojnik novincev berzdati njegovo preveliko vnetost. Vedno je bil zatopljen v premišljevanje resnic sv. vere; zato so se mu zdele prekratke ure, ki so bile zjutraj in zvečer odločene zato. Večkrat se je pri premišljevanji zameknil. Zato so ga morali sobratje skoraj vsaki dan opomniti, ko je minila ura premišljevanji odločena, da jih pokorščina kliče k drugemu delu. Če tudi je Lovrencu bilo najljubše in slajše opravilo, da je premišljeval resnice sv. vere, opustil je to vendar na prvi opomin. Saj je znal, da se mora odpovedati lastni volji, gdor hoče postati popolnoma in v resnici pobožen. Saj je pokorščina prva stopinja na poti kreposti in popolnosti.

Prava pobožnost pa se vda v vsem in je pripravljena k vsemu, ker je pošteno in pripuščeno. Naš Lovrenec je bil neizrečeno vesten tudi v najmanjših rečeh; skerbno se je pa ogibal vsake izrednosti. To nam kaže tale slučaj.

Navada je po samostanih, kjer derže razne poste po stari ostrosti, da imajo nekaj dni popred kaka nedolžna razveseljevanja, ki naj okrepe duha k novemu delu in zatajevanju.

Ob takih prilikah smejo tudi novinci sè svojim magistróm ostati pri starejših redovnikih, da se skupno kratkočasijo z raznimi nedolžnimi igrami in šalami. In tedaj so še le sobratje prav spoznavali blago serce brata Lovrenca. Videli so, kako je ljubeznjiv in krotak, in kako je hotel biti vsem vse. Njegovo smehljajoče obličje je kazalo, da je rad mej svojimi sobrati, če tudi ga je morebiti na tihem vleklo serce v cerkev pred oltar, da bi molil Najsvetejšega. Saj je vedel, da ima vsaka reč svoj čas; in vsagdo je gotovo na pravem kraji tam, kamer mu veva pokorščina. —

Pa tudi ob takih priložnostih ni Lovrenec zamudil, da ne bi povzdigoval h Bogu svojega duha; v to mu je ponujala priliko vsaka stvar. Ko se je na vertu kratkočasil z jagnjetom in ga božal, spomnil se je precej na brezmadežno Jagnje božje, ki se je darovalo za naše odrešenje. Ob enem je na to predpodobo opomnil tudi svoje sonovince. Take in enake besede so se zdele tovarišem navadne, bistremu očesu predstojnika novincev pa ne. Iz tega je ravno spoznal, kako napreduje od dne do dne njegov novinec v ljubezni do Boga.

In res je Lovrenec mislil vedno na Boga in na to, kar ga je nanj spominjalo. Pogostokrat je rekel, da je srečen in zadovoljen človek le takrat, če živi v edinosti in ljubezni z Bogom. Saj uči vže sv. Avguštin, da je nemirno naše serce, dokler ne počiva v Bogu, ki je njegov poslednji namen. Če tudi brezbožni očitno to resnico taje, sami pri sebi pa jo morajo pripoznati. Ko jih namreč svet zapusti in so prepuščeni samemu sebi, takrat še le sprevidijo, da so hodili po poti, ki jih ne pripelje h pravi sreči. Pa ljubezen do samega sebe jih zadržuje, da se ne vernejo nazaj na pravo pot. Raji žive v vednem notranjem nemiru in sklenejo v obupnosti svoje življenje, kaker da bi spoznali, da jih je zapeljala njih napačna in brezbožna modrost. More li biti večja neumnost!

Vse bolj srečen od takih posvetnjakov je bil naš Lovrenec. V svoji samoti proč od svetnega truša in hruma je okušal tisto sladko veselje, ki prihaja iz nebes, in keterega more prav ceniti le tisti, ki ga je sam okušal. Nenadoma pa mu je jel greniti to pravo veselje strah, da bo moral zapustiti samoto, po kateri je hrepenel od otročjih let.

Bog, ki po čudovitih potih vodi svoje izvoljene, je hotel stanovitnost svojega zvestega služabnika postaviti na hudo poskušnjo. Ostra pokorila so zdravje našemu mladeniču tako spodkopala, da so vže mislili na to, da mora dati slovo samostanskemu življenju. Hude bolečine v persih, združene z vednim kašljanjem so mu vzele skoraj vse telesne moči. Bledega in suhega je po konci vzderževala le še njegova gorečnost. Vsa znamenja so kazala na prerano smert. Žalost je bila splošna. Neketeri so menili, naj gre bolnik k svoji družini, preden postane bolezen neozdravljiva. Drugi zopet so mislili, da bi bilo bolje, naj stori slovesne obljube in ostane v samostanu. Po samostanski navadi se zberó redovniki, da po glasovih o tem odločijo. Bog, ki je bil

namenil svojega služabnika za velike reči, on, ki vlada serca ljudi po svoji volji, je obrnil tako, da se je večina izrekla, naj bolnik ostane v samostanu in čez nekaj tjednov stori slovesne obljube. Vse je bilo veselo tega modrega sklepa. Slednjič se je približal zaželeni dan; zakaj Lovrenec se je še vedno bal, da bo moral zapustiti samostan. Tudi redovniki so se bali, da zgube tako izverstnega novinca. Na veliko veselje vseh je jela popuščati bolezen od dne do dne. Dne 25. marca 1576. leta je mogel vže storiti slovesno obljubo, s katero se je popolnoma Bogu daroval in posvetil. Ne bomo omenjali pobožnosti in ljubezni, ki jo je občutil v tem trenutku; zakaj, kar bi o tem pisalo pero, vse bi bilo le senca proti resnici. — Po samostanih je sploh navada, da imajo redovniki, ki so dostali leto poskušnje, še več let vodnika, ki jih vterjuje v čednostih in privaja redovnega življenja. To pa se za brata Lovrenca ni zdelo potrebno predstojnikom. Zato so ga poslali precej na vseučilišče, da izverši šole in more toliko poprej pričeti delati za zveličanje duš, v kar ga je tudi odločila božja previdnost.

2. Nigdar ni potrebovala katoliška cerkev tako zelo izverstnih mož in skupnega delovanja vseh, kaker ravno za tega časa. Povodenj raznih krivover je bila preplavila Evropo. Pobožno in krepostno življenje je ginilo; povsod se je širila razuzdanost in pregreha, kar je ravno naravni nasledek, kjer odpadejo od svete katoliške vere, ki je edina pravi vir čednosti in pobožnega življenja. Posebno žalostni časi za katoliško cerkev pa so bili tedaj na Francoskem, Nemškem in Češkem. Priverženci Kaljvina, Lutra in Ivana Husa, mej seboj sicer nezložni, so bili zložni, kedar je veljalo zatirati katoliško cerkev in najostudnejše zločine početi proti njenim vernim in stanovitim sinovom. Še tako sveta reč ni bila varna pred njih divjostjo. Kamerkoli si se ozerl, videl si razrušene cerkve, zdrobljene križe, poderte oltarje, po tleh razmetane sv. ostanke svetnikov, grozovito pomorjene mašnike in divjaško oskrunjene device, ki so iskale varnega zavetja pred zapeljivim svetom po tihih in mirnih samostanih.

V Tridentu so se zbrali škofje na cerkvenem zboru, da bi postavili jez temu zlu, ki je pretilo vgonobiti katoliško cerkev. Pa njih trud je bil skoraj zastonj. Častitljivi zbor je obsodil zmot, ketere so širili, in izobčil iz katoliške cerkve vse priveržence teh zmot. Pa le pičlo število krivovercev se je podverglo njegovim sklepom in določbam. — Ali Bog vedno čuje nad svojo

cerkvijo, zato v njej vzbuja od časa do časa, ko je sila najhujša apostolske može, ki razsvetlujejo, enako svetlim zvezdam, temno obnebe in navdani sè sv. Duhom omečijo od strasti zaslepljena serca krivovercev in jih zopet pripeljejo v naročje dobre matere katoliške cerkve. Za tako orožje si je po svoji nezapopadljivi previdnosti izbral tudi Lovrenca Brindiškega. Le ta pa je dobro spoznal, da se bo mogel proti zmotam le takrat se vspehom boriti, če bo znal dobro sukati orožje, s katerim se bo bojeval s krivoverci. Zato je podvojil svoje učenje, da bi mogel tem bolj koristiti cerkvi in po vsem zadostiti nadi, katero stavijo vanj.

Takrat je jako slovel P. Frančišek iz Mesine, ki je bil učenik modroslovja v Padovi. Predstojniki pošljejo torej Lovrenca v Padovo, da bi se učil modroslovja pri tako imenitnem učitelju. Njegov živi duh, dobri spomin in bistri um so pripomogli, da je lahko pregledal in razumel naj težja vprašanja. Imel pa je tudi dar, da je jasno in umevno razlagal modroslovna vprašanja, o katerih so se učili, svojim součencem. S tem je pokazal, da stvar dobro ume, in ob enem je bil učenik svojim tovarišem. Eden od njih, P. Hipolit, je večkrat rekel, da so mu pojasnila brata Lovrenca dostikrat več koristila, kaker učeno razlaganje učenikovo. Ravno tako je Lovrenec napredoval v bogoslovskih vednostih. Skrivnosti sv. vere so bile njegovemu duhu kmalu jasne. Ponižnost, pridnost in molitev so mu bile vodnice, da je varno hodil skozi temine, v ketere je po svoji modrosti Bog zagernil resnice sv. vere. Seveda Lovrenec je dobro vedel, da se skrivnosti sv. vere ne uče, da bi jih človek sè svojim slabim razumom preiskaval, ampak da se ponižno podverže in veruje. Vedel je, da govori večna resnica, keder Bog govori, in da človek ne more zabresti v zmote, dokler zvesto posluša božjo besedo in se nje derži.

Lovrenec je zajemal te nauke iz molitve in branja sv. pisma. Da bi pa s toliko večim pridom bral sveto pismo in ga tem bolj razumel, učil se je pridno in se tudi prav lahko naučil hebrejski, kaljdejski, sirski in gerški jezik. Judje, ki so ga slišali govoriti, so menili, da se je naučil hebrejščine od kakega slavnega rabinca. Znanje teh jezikov ga je še bolj navduševalo, da je marljivo prebiral sv. pismo, ki je bilo zanj vir razsvetljenja. Tudi je bral sv. pismo vsakikrat sè vso spoštljivostjo, navadno kleče. Saj si je mislil, da sam Bog ž njim govori, ko je prebira.

Znal je pa tudi sv. pismo tako dobro na pamet, da je ve-

del za vsako poglavje, da! celo za vsako versto in besedo. Marsikateremu se bo to zdelo nemogoče; pa vedeti je treba, da je imel neizrečeno dober spomin. Naj navedemo v dokaz le en zgled.

Slaven pridigar iz reda sv. Dominika, P. Hebreti po imenu, je imel pridigo v Benetkah zbranemu starešinstvu. Radovednost, slišati tako slavnega govornika, je privabila veliko množico ljudstva. Tudi naš Lovrenec je šel poslušat slavnega pridigarja, da bi se po njem izobraževal. Prav pazljivo je poslušal pridigarja, in ko pride domov, je spisal vso njegovo pridigo od besede do besede. Pridigar je slišal o tem, pa ni hotel verjeti. Še le ko mu je pokazal rokopis, se je prepričal, da se po vsem! da do čerke vjema s tem, kar je govoril.

3. Vednosti, ketere si je Lovrenec pridobil, njegova gorečnost njegove zmožnosti, njegova pobožnost, vse to je njegovim predstojnikom vdihnilo, da naj ta svitla luč ne ostane več skrita, ampak naj sveti svetu. Zato mu je sklenil generalj reda, izročiti pridigarsko službo, če tudi še ni imel potrebne starosti, da bi bil mogel po cerkvenih postavah biti v mašnika posvečen. Ker je Lovrenec gorel za zveličanje duš, je bil neizrekljivo vesel, ko je prejel generaljevo povelje. Zdaj je imel priliko, da očitno pokaže zaklade, ki si jih je nabral v tihi samoti.

Imel je v novi cerkvi sv. Janeza po dvakrat na dan v različnih časih postne pridige. Vse se je čudilo temeljitosti vsebine in zgovornosti mladega pridigarja. Njegove pridige so bile všeč priprostim, kaker učenim, ker je umel izbrati tvarino, ki je bila potrebna in koristna vsem. Umetnih izrazov in govorskega lepšanja se je ogibal; saj tega potrebuje le zmota, da slepi poslušavce, resnica pa je lepa, če se pokaže tudi v priprosti obleki. Zato je govoril po domače in se ogibal manj znanih besed. Saj mu je bil namen, da ga ume večina poslušalcev, katero je hotel učiti in vneti za dobro. Dovolj mu je bilo, da je to dosegel, potem ni skerbil, ali se je posluževal priprostega ali umetnega govora. Neki učen mož pravi: „Pridigarju, ki ne išče svoje, ampak božjo čast, je ljubše, da se poslušavci terkajo na persi, kaker da bi mu ploskali z rokami.“ Tako uči tudi sv. Jeronim, ki pravi: „Ko oznanjuješ božjo besedo, naj se ne čuje odobrovanje, ampak zdihovanje. Solze tvojih poslušalcev naj bodo tvoja čast, tvoja hvala.“

Mnogo grešnikov je pripeljal Lovrenec zopet na pravo pot sè svojimi pridigami. Marsikateri govornik naše dobe pa sè svo-

jimi nima nobenega vspeha. Poslušavci gredo iz cerkve, kaker bi šli iz gledišča. Kaj je vzrok temu? Naš svetnik je govoril tako, da je omečil serce, ti pa govore le razumu. Kar pa je še posebno njegovim pridigam dajalo vspeh, je bila priprava, katero je prinesel sè seboj na pridižnico. Nigdar ni nastopil, da bi ne bil popred v goreči molitvi in z raznimi spokornimi deli prosil Boga, naj z nebes razlije svojo milost na poslušavce, da bodo s pridom slišali božjo besedo. To je bil vzrok, da je najbolj terdovratne grešnike popolnoma spreobernal ali vsaj omečil njih serca.

Pogostokrat je tudi v navadnem pogovoru doveršil to, kar je na pridižnici pričel. Prepričan pa je bil zlasti, da dobra beseda najde le takrat lepo mesto, če storiš sam, kar zahtevaš od drugih. Zato je gledal, da bi se vse njegovo življenje do pičice vjemalo s tem, kar je druge spolnjevati učil. Tako bi morali delati vsi! Le gdor sam ostro in spokorno živi, bode znal tudi druge nagniti k temu. Zato bi ne smeli nigdar pozabiti besed sv. Avguština: „Zastonj oznanjuješ božjo besedo na unanje, če je ne čutiš v svojem serci, in po njej ne živiš.“

Lovrenec je vedno posnemal zgled našega Odrešenika. O njem beremo v sv. pismu, da je popred storil sam vse, kar je druge spolnjevati učil. Tako tudi Lovrenec; zato je sè svojim zgledom, svojimi zmožnostmi in svojo veliko gorečnostjo spreobernal najterdovratnejše grešnike. O tem le en sam zgled.

V Benetkah je živela neka gospa, ki je bila plemenitega rodu in zelo bogata, pa je živela tudi zelo razujzdano. Sliši o Lovrencu, ki je imel ravno pridige v znani cerkvi sv. Marka. Radovednost jo žene, da bi slišala pridigarja, o katerem so govorili po vsem mestu. Da bi je pa ne imeli za pobožno, gre v cerkev jako našopirjeno oblečena; na prvi pogled je sleherni spoznal, da gre le iz gole radovednosti. Stopivši v cerkev, vsa polna posvetnih misli, se ozre na govornika, ki je resno in ognjevitno govoril o resnicah ki nas navdajajo sè svetim strahom, če jih premišljujemo. Tudi to radovedno Evino hčer, ki je bila vdana vsem slastim življenja, napolnijo z grozo. Na enkrat spozna ta grešnica velikost svojih hudobij in strepeta pred prepadam, ki se je odpiral pred njenimi nogami. Premišljevat i začne svoje življenje in preiskavati svoje serce. Zapustila je cerkev še le, ko je opravila dolgo spoved čez vse svoje življenje. Zdaj je čutila tisti mir in tisto zadovoljnost, o kateri mej svetnim veseljem ničesar ni vedela. Seveda so se jej njene poprejšnje pri-

jateljice posmehovale; vendar je ostala stanovitna. Kaker druga spokorna Marija Magdalena je bila mnogim v lep zgled in v spodbujjo, da so se odpovedale veselju razujzdanega sveta in nastopile pot pokore in čednosti. Nigdar niso pozabile, da je bil ravno brat Lovrenec, keterega se je poslužil Bog, la je zgu-
bljene ovčice pripeljal zopet na pravo pot.

Dostavek k „Življenju sv. Janeza Kapistrana.“

Po neprijetnem naključju je v poslednjem zvezku VIII. tečaja mej 25. in 26. versto 363. strani več odstavkov izpuščenih, kaker se je morebiti marisikomu zdelo, ako je tisto stran nekoliko pazljivo bral. Zdaj ni druge pomoči, kaker da tukaj dostavimo prezerti kos :

Vže omenjene prošnje so dosegle, da je papež Leon X. dovolil mestu Kapistranu in okolici obhajati praznik blaženega Janeza Kapistrana dne 23. oktobra. To se je zgodilo 4. oktobra 1515. leta na praznik sv. Frančiška Serafinskega, — toraj 59 let po smerti svetnikovi. Papež Gregor XV. je raziril praznik za vse sinove in sestre redov sv. Frančiška Serafinskega dne 16. julija 1622. leta.

Božja previdnost pa je hotela, naj se Kapistran prišteje mej svetnike ob času, ko je kerščanstvo najbolj potrebevalo njegove priprošnje. Proti koncu 17. stoletja je hotela turška sila podjarmiti vso zapadno Evropo. Zdaj naj se na obzorji zopet prikaže vitez, ki se je bojeval v najsvetejšem Jezusovem imenu tako vspešno proti zakletemu sovražniku kerščanstva, ne z banderom v roki, ampak z njegovo mogočno priprošnjo in zgledom. Kaker je sam zdrobil turško moč v Jezusovem imenu pri Belgradu, tako naj jo v tem najsvetejšem imenu vničijo njegovi nasledniki pred Dunajem. Zgodovina nas uči, da se je tako tudi zgodilo (1683) Ob času, ko je Maksimilijan Emanuel čez 161 let vzel Belgrad Turkom, je bil Janez Kapistran slovesno prištet mej svetnike.

Leta 1676 je bil za papeža izvoljen Inocencij XI., — ki je bil poseben častivec sv. J. Kapistrana. Vzrok, da ga ni razglasil precej pri svojem nastopu na stolico sv. Petra, nam ni

znan. Ker so pa prišli za kerščanstvo hudi časi, in po božji previdnosti tudi oni čas, da se poveleča naš svetnik, preskerbela je nezapopadljiva previdnost božja tudi orodje, katerega se je zato poslužila. To orodje sta bila: kardinalj Karolj Mediči, iz slavne plemenite rodovine, ki je vedno častila našega svetnika, in pa Janez Barberi, poslanec nemškega cesarja v Rimu. Janez Barberi je bil tudi poseben častivec našega svetnika. Marsiketero čudovito ozdravljenje v svoji družini je pripisoval sv. Janezu Kapistranu. Zato se ni ogibal niti stroškov, niti potov. Če je slišal o kakem čudežnem dogodku na priprošnjo sv. Janeza Kapistrana, šel je tje, da se osebno prepriča in o tem poroči papežu. Nasledek je bil, da je papež Inocencij XI. sklical zbor, ki je dne 20. dec. 1678 enoglasno odobril in priterdil vsemu, ker se je tedaj storilo, da se Janez Kapistran slovesno razglasi za svetnika, in da od cerkvene strani ni več nobenega zadržka ali pomislika. Dotično pismo je izdal še le naslednje leto. Ko je na praznik sv. Antona opravil v svoji kapeli daritev sv. maše, pride mu na misel prav živo zadeva Janeza Kapistrana. Imel je to za poseben opomin; zato precej pokliče tajnika dotične kongregacije, da je izdelal pismo, katero je papež podpisal še tisti dan. Vender se je čutil pre slabega, da bi mogel opraviti obrede, kateri so v navadi pri tacih slovesnostih. Zato je odložil slovesno raglašenje svojemu nasledniku. Da bi prav nobene opovire ne bilo, plačal je papež Inocencij XI. tudi naprej blagajnici cerkve sv. Petra običajni znesek za take slovesnosti, 1000 skudov, ali po našem 2000 goljdinarjev.

Papež Inocencij XI. je vmerl 1689. Njegovo smert je pospešila žalost, ki mu jo je delal francoski kralj Ludovik XIV., in pa žalostne vesti, ki so se vsak dan slišale v Rimu o turškem nasilstvu proti kerščanskim deželam. Za naslednika mu je bil izvoljen kardinalj Peter Ottoboni iz plemenite benečanske rodovine. Pridel si je ime Aleksander VIII. Če tudi je le kratek čas kermil ladijo sv. Petra, vstavljjal se je hrabro francoskim novotarijam in po vsej moči si prizadeval, da avstrijska armada zapodi Turke z Ogerskega. Prav všeč mu je bila prošnja nemškega cesarja Leopoldja I., naj kmalu vversti mej svetnike Janeza Kapistrana, ki si je pridobil toliko zaslug za kerščanstvo, posebno za Avstrijo, ker ga Bog sam povelečuje vže nad dve sto let s čudeži.

Papež je rad vslišal cesarjevo prošnjo, in to tem raje, ker

je bil sam tudi velik častivec zveličanega Janeza in je serčno želel, da se zgodi, kar se je toliko let odlagalo. V ta namen skliče dotično kongregacijo, ki je odločila za to slovesno opravilo 16. dan oktobra 1690 leta. Tudi je sklenila, da se mej svetnike prištejejo še štirje drugi služabniki božji sv. Lavrencij Justinijan, sv. Janez od sv. Fakunda, sv. Janez od Boga, ustanovnik reda vsmiljenih bratov, in Paškali Bajlon, brat iz reda sv. Frančiška.

Ali ljubimo Boga?

Dve reči ste, ki jih človeški um nikaker ne more razumeti, ker se mej seboj nikaker ne strinjate. Od ene strani namreč je neizmerna visokost neskončne ljubezni božje, ketera je tako nedosegljiva, da se tim bolj prepričamo, kako malo da jo spoznamo čim bolj jo preišljujemo. Od druge strani pa je velika hudobija našega serca, katero je proti tej neizrekljivi ljubezni božji tako merzlo in neobčutljivo, da jej le z nehvaležnostjo povračuje. Lahko rečemo, da se Bog sè svo svojo vsegamogočnostjo prizadeva nam dobrote deliti in nas zagotavljati svoje božje ljubezni do nas, da se pa tudi mi sè vsemi svojimi močmi trudimo odtegniti se njegovi ljubezni do nas, dasiravno nismo nič družega, kaker delo njegove ljubeznive dobrote. Bog nas tako ljubi in samo na naše dobro misli, mi pa njega le žalimo in mu herbet obračamo, na stvari pa svoje serce navezujemo. Kolika slepota, kolika hudobija! Po pravici stermi nad tim nasprotjem cerkveni učenik serafinski sveti Bonaventura ki kliče ves začuden: „Pritecite narodi od vseh strani in občudujte ljubezen božjo proti nam in slepoto in hudobijo našo proti njemu!“ Da, zares slepi smo, da ne spoznamo ne božje neomejene ljubezni, ne svoje nehvaležne spridenosti. Toda zmirom ne bo tako. Prišla bo ura, ko se bo naše revno telo poderlo in bo duša prosta vezi sama morala stopiti pred svojega sodnika, kateri bo takrat po svoji dosedanji ljubezni pokazal svojo natančno pravičnost. Gorje nam, ako se nam bodo še le takrat oči odperle, ako bomo še le takrat spoznali, kako se moramo že zdaj proti Bogu obnašati. Ali tega nas Bog varuj! Zato pa že zdaj začnimo Boga ljubiti, kaker smo to storiti dolžni. Obžalujmo pred njim svojo dosedanjo

nehvaležnost in hudobijo in s celim srcem se njemu vdajmo. Užgimo v svojih srcih ogenj božje ljubezni, ki naj vedno gori in nikoli ne vgasne. Toda, ali nismo tega že davnaj sklenili? ali nismo še do zdaj Boga ljubili? Žalibog, da le premalo. Pač pa smo ljubili sami sebe, pri tem pa vendar le mislili, da Boga ljubimo. Zato bi bilo prav dobro, ke bi sami sebe večkrat prašali: Ali zares ljubimo Boga? Kje so znamenja, po katerih moreš prav lepo in jasno spoznati, ali kraljuje zares božja ljubezen v tvojem srcu ali ne; zakaj v tej reči je treba, da se dobro zavedaš, pri čem da si.

Pervo znamenje, da duša Boga zares ljubi, je, ako ima svoje misli večkrat pri Bogu. „Hočeš li vedeti, kje je tvoj zaklad“, piše sveti Lavrencij Justinijanov, „glej, kaj ljubiš. Hočeš li vedeti, kaj ljubiš, pazi, kaj misliš. Tako boš spoznal svoj zaklad iz svoje ljubezni, svojo ljubezen pa iz sodbe svojih misli.“ In res je tako. Saj se naša volja nobene reči z ljubeznijo ne oklene, ako jej je um popred ne predstavi kaker dobro in ljubezni vredno. Kar koli ljubimo, to smo že pred spoznali, da je dobro, naj si že bo v resnici ali naj se nam samo tako dozdeva. Okoli tega pa, kar ljubimo, se naj raje sučejo naše misli. Pazi torej, s čim se naj večkrat pečajo tvoje misli, in spoznal boš, kaj ljubiš. Verh tega ima naša volja neko posebno lastnost. Ona je namreč kraljica vseh dušnih zmožnosti človeških, in ako v resnici ljubi kako reč, ne more biti brez nje. Keder je pa k temu prisiljena, takrat vse druge zmožnosti, spomin, pamet, domišljijo neprenehoma spodbuja in sili, da jej ljubljeni predmet vedno živo pred oči stavijo. To nam tudi vsagdanja skušnja poterjuje, da ima namreč človek navadno le tam svoje misli, kjer ima svojo ljubezen. Prevzetnež stavi svoje serce v častna mesta, lakomnež v dobičkarije, lahkoživec v posvetne veselice. Ravno tam pa imajo ti tudi središče svojih misli, kaker se iz njihovega govorjenja vsaki hip lahko prepričamo. Ali nas ne uči tega tudi večna Resnica sama? „Iz polnosti serca usta govorijo,“ tako veli sveto pismo. Prašajmo se torej: Ali ljubimo Boga v resnici, ali se nam to samo dozdeva? Oglejmo si svoje misli. Ako v Bogu spoznamo svojo naj večo dobroto, ako njega iz celega serca ljubimo in se ga resnično oklepamo, tedaj bodo naše poglavitne misli vedno pri Bogu. Premišljevali bomo radi in pogostoma njegove popolnosti in večkrat se bomo sè svojim duhom k njemu povzdignili, vsaj v imenitnejših dogajajih našega vsagdanjega

življenja. Na njega bomo mislili zjutraj keder vstanemo, zvečer predno ležemo; po dnevi in po noči, pri delu in počitku, v radosti in britkosti bomo njega pred očmi imeli, zlasti v skušnjavah se bomo k njemu zatekali. Božja dela bomo občudovali, keder se bomo sprehajali pod milim nebom po zelenih tratih in cvetočih livadah. Tako so ljubili Boga vsi svetniki njegovi. Ke bi bilo mogoče, da bi se nam zdaj prikazali, govorili bi nam s prerokom: „Pred svojimi očmi smo vedno imeli Gospoda, ker je ob naši desnici bil.“ Ves čas svojega življenja smo na Boga mislili. Naši dnevi so nam bili polni grenkosti, ali vse grenkosti nam je oslajševala misel na grenkosti našega Gospoda, ki so bile brez primere večje mimo naših. Hudobni svet nas je vedno sovražil in preganjal, ali govorili smo sami pri sebi: Blagoslov božji je nad njimi, ki zavoljo pravice preganjanje terpe, in to nas je tolažilo in nam serčnost dajalo. Dobrota božja in njegova pravičnost in svetost in ljubeznivost so bile vedno pred nami. Na njega, na njegovo modrost in ljubezen smo mislili v vseh okoliščinah svojega življenja, v veselji in žalosti smo bili pri Bogu, v cerkvi smo se napajali z dragoceno Kervjo Sinu božjega, v svetih zakramentih smo v vsej obilnosti zajemali iz nevsehljivih studencev njegove milosti. V pobožnem premišljevanji smo bili vtoplejeni v njegove sladkosti, njegovo obličje nam je bilo globoko v dušo vtisnjeno. — Taki so bili svetniki. In mi? Oj, naše misli so povsod drugod bolj ko pri Bogu; navadno so vse zakopane v minljive dobrote tega sveta. Cele ure, da, celi dnevi nam pretečejo, ko se na Boga še ne zmislimo. In dokler je to tako, imamo nad seboj gotovo znamenje, da nebeška ljubezen ne prebiva v naših srcih, da mi v resnici Boga ne ljubimo.

Drugo znamenje resnične ljubezni božje je, ako ni duša na nobeno stvar na zemlji navezana, ako se vse njene nade in želje in čutila v Bogu strinjajo. Tudi to je lastnost človeške volje, da, kar zares ljubi, v to obrača ne samo svoje misli, ampak tudi vsa druga čutila svoja. Ljubezen ni osamljen čutilje, marveč je nekako središče, nekaka skupščina vseh čutiljev. Kedor zares kaj ljubi, to tudi ceni, v to upa, to želi, to mu je všeč; kar žali ljubljeno osebo, to žali tudi njega; žalosten je le takrat, keder ga kaj ovira v dosegi ljubljene predmeta. Za vse drugo se nič ne zmeni, ali vsaj samo toliko, koliker zahteva njegova ljubezen. Tako na priliko vidimo, ako je kedo svoje serce navezal na posvetno bogastvo, da mu ni skoraj nič mar za vse, kar

se godi okoli njega; vse njegovo upanje, vse njegovo poželenje meri edino le na kak nov dobiček, samo nakopičeni zakladi njegovi mu veselje delajo. Keder ga vidite, da se mu čelo gerbanči, da je žalostnega in pobitega obraza, precej lahko rečete, ali da je terpel kakošno izgubo, ali pa da ga je ogoljufalo upanje na kak dobiček. — Oberni zdaj, o kerščanska duša! to nase, in lahko boš spoznala, ali zares Boga ljubiš ali ne. V kaj staviš svoje upanje? kaj se ti naj bolj dopade? kaj naj bolj želiš? česa se naj bolj bojiš? Ako je res Bog predmet tvoje ljubezni, morajo biti vsi ti in enaki občutljaji v njega obrnjeni. Dušo, ktera Boga ljubi, primerja sveti Duh nevesti v visoki pesmi. Le sledimo jo in pogledjmo, kje ima ona svoje serce in sploh vsa svoja notranja čutila. Ona vzdihuje samo po svojem ljubljencu, boji se samo brez njega biti, joka in se solzi, keder ga je izgubila izpred svojih oči. Vsa zbegana in zmotena leta sem ter tje po cestah in ulicah in poprašuje hčere Jeruzalemske, kje bi bil njen ljubljenec. In kako je vesela, keder ga je našla! Celo mrtvo naravo vabi, naj se ž njo veseli in raduje. Vsa zadovoljna in popolnoma pomirjena zdaj njemu samemu toži svojo prestano žalost in britkost. Ali se niso prav tako obnašali vsi resnični ljubivci božji? Saj so imeli tudi oni vsa svoja čutila vedno pri Bogu. Nič družega niso upali ne želeli, kaker z Bogom biti, njegovo sveto ime poveličevati, v njegovih šotorih prebivati. Njega žaliti, za njegove milosti in dobrote nehvaležni biti, to je bilo edino, česar so se bali. In vendar je večkrat žalost stemnila njihovo čelo, so solze močile njihova lica. Od kod žalost? od kod solze? Ali nemara od tod, ker so morali veliko krivice prenašati? ali ker so bili izpostavljeni hudobijam brezbožnih? ali morebiti, ker so bili na druge načine stiskani? Toda kaj so marali oni za vse krivice in za vse hudobije in za vse stiske! Vse to jih je delalo še le prav vesele, saj so vedeli, da ravno po tem postajajo podobni Jezusu Kristusu, pervaku izvoljenih. Vzrok njihove žalosti in njihovih solz je bil ta, ker so morali dan na dan gledati, kako da se njihov Bog žali in se njemu krivica dela. Bog je bil cilj njihove ljubezni, pa tudi vseh družih njihovih čutil. Res da so tudi stvari ljubili, pa le zato, ker so v njih kaker v nekakem zerkalu spoznavali božjo dobroto in njegove popolnosti. — Ali moremo tudi mi sami o sebi reči, da je Bog središče vseh naših čutil? Ali so tudi nam stvari samo sredstva, ki nas k Bogu vodijo? Kaj še! Naše serce je le preveč na stvari

navezano. Sè svojim upanjem, sè svojimi željami se le po zemlji plazimo. Posvetno bogastvo, prazna čast, lastna hvala, zemeljsko razveseljevanje, to je, po čemer hrepenimo, to je, česar se veselimo. Boga žaliti, tega se kaj malo bojimo, in malo ali celo nič se ne zmenimo za to, ako vidimo, da drugi Boga žalijo. Dokler je pa temu tako, le brez skerbi recimo : V naših sercih ni ognja božje ljubezni ; mi smo še daleč od Boga ; mi bežimo pred njim ; mi se vstavljamo klicu njegove ljubezni in se še vedno stvarjem vklanjam.

Duša, katera Boga zares ljubi, ni zadovoljna sè samimi čutili, da jih ima vedno pri Bogu, ampak kaže tudi v djanji, kar čuti v sercu, in to je tretje znamenje prave ljubezni božje. „Izraz in dokaz ljubezni je djanje“, pravi sveti Gregorij. Kaj mislimo mi o tistih, ki vedno govorijo, kako da nas ljubijo, pa vender nečejo nigdar nič storiti za nas ? Mi se smejemo njim in vsej njihovi ljubezni, ketere nikoli v djanji ne pokažejo. Taka bi bila tudi naša ljubezen do Boga, keder bi jo samo v sercu imeli. Prava ljubezen zahteva popolno zenačenje in združenje z ljubljnim predmetom ; ljubezen torej tirja, da imata ljubljeni in ljubeči tudi eno samo voljo. Kedor Boga zares ljubi, ga ne ljubi samo z mislimi in z željami in z besedami, marveč kaže tudi v djanji, da je njegova volja z božjo zedinjena, da jej je popolnoma podložna in podveržena. To znamenje resnične ljubezni nam podaja večna resnica, Jezus Kristus sam, rekoč : „Kedor ima moje zapovedi in jih izpolnjuje, on je, ki me ljubi. Ako me kedo ljubi, bo izpolnjeval moje besede.“ Tisto prijetno nagnjenje do Boga, ki ga občutimo sem ter tje v svojem sercu, tista notranja sladkost, ki jo včasih okušamo, je le poseben dar božji, s katerim nas Bog k sebi vleče, nikaker pa znamenje, da Boga v resnici ljubimo. Ke bi to mislili, bi se jako motili, in sicer v svojo lastno, veliko škodo. Ako se hočemo do dobrega prepričati, ljubimo li Boga v resnici ali ne, pogledjmo le v svoje življenje. Ali kažemo v djanji svojo ljubezen ? V čiger sercu gori ogenj božje ljubezni, ta se bo zoperstavljal vsemu, kar ga napeljuje k prelomljenju božje postave ; trudil se bo sè vsemi svojimi močmi da nosi križ za Jezusom ; sè vso pridnostjo in natančnostjo bo izpolnjeval, karkoli je zapovedanega v svetem evangeliji ; celo njegovo življenje sploh in vsako djanje posebej bo pričalo, da se njegova ljubezen z božjo popolnoma vjema. Tako so tudi delali ljubivci božji, da, še več, izpolnjevali so tudi evangelijske svete.

Zapustili so nam naj lepše zglede zaničevanja sveta, zatajevanja samega sebe, radovoljnega vboštva, požertvovalnega življenja. Cel svet občuduje velika dela, ki jih je izverševala njihova kerščanska ljubezen. Kazali so očitno, kaj da ljubezen premore. Ona izveršuje dela, nad katerimi cel svet stermi; ona človeka povzdiguje in blaži njegove misli in želje; ona ga dela podobnega neskončno dobrotljivemu in vsegamogočnemu Bogu. Oj da bi bili pač tudi mi tako napolnjeni z božjo ljubeznijo, kaker so bili oni! Naj nas njihovi prelepi zgledi spodbadajo in oserčujejo ne samo, da bomo vestno izpolnjevali, kar božja volja od nas strogo zahteva, ampak da si bomo prizadevali, tudi v družih rečeh mu vstreči. Skerbimo za to, da ogenj božje ljubezni nikoli ne vgasne v naših srcih, potem bomo gotovo tudi vneti za raširjenje božje časti in poveličevanje njegove svete cerkve na zemlji.

Pač jih je malo dan današnji, ki bi Boga zares iz celega serca ljubili. Hotel Bog, da bi se jih ne manjkalo vsaj mej sinovi in hčerami našega serafinskega očaka svetega Frančiška, kateri je z velikanskim delom kerščanske ljubezni, to je, z ustanovljenjem svojih treh redov „prenovil obličje zemlje.“ Ljubimo Boga, zares ga ljubimo iz celega svojega serca, pa tudi druge v nemajmo k tej ljubezni; potem ne bomo samo njegovih zapovedi zvesto izpolnjevali, ampak v vsem našem življenji in na vse strani se bo razodevala in kazala ta naša ljubezen božja.

P. E. T.

P. Bernardin Portogruarski,

vesoljni poglavar frančiškanskega reda.

(Dalje.)

Kader je P. Bernardin prevzel več pridig po versti, si je zbral navadno za podlago kakšno splošno znano cerkveno molitev. Tako je osem dni zaporedoma govoril o psaljmu „De profundis“ *); druge krati o hvalospevu Zaharijevem (Luk. 1, 68), o očenašu i. t. d. Rad je govoril tudi o resnicah sv. vere, ketere

*) Iz globočine itd. ps. 129.

so znane poslušavcem že iz katekizma od besede do besede, kaker n. pr. o osem blagrih, o darovih sv. duha, o štirih glavnih čednostih. V Vičenci je v štirih govorih, enem za drugim, razlagal besede sv. Pavla, s katerimi želi Efežanom (3, 14—19), naj bi spoznali „širokost, dolgost, visokost in globočino“ ljubezni božje, to pa tako temeljito in ob enem tako razumljivo, da so te tako vzvišene resnice razumeli tudi neučeni, naj bolj preprosti poslušavci.

Svojih govorov po navadi ni pisal; pripravljal se je le pre-mišljevaje. Primerilo se je že tudi, da je moral iti na pridiznico popolnoma nepripravljen; pa tudi v takih slučajih mu je beseda gladko tekla, vse je šlo lepo po versti in nič se mu ni spotikalo. Le za prav posebne priložnosti si je spisal govor, ali vsaj kratek obris napravil. Če je bila sila, je pa tudi pri takih prilikah izverstno govoril, če tudi nevtegoma poklican in torej nepripravljen.

V samostanski cerkvi očetov avguštincev v Padovi je vsako leto na sv. Avgušтина dan pridiga, pri kateri so tudi profesorji tamkajšnjega vseučilišča, ker časte tega svetnika kot svojega patrona. Leta 1854 dobi župnik tega svetišča zvečer pred praznikom neprijetno sporočilo, da je poklicani govornik zbolel in da torej prihodnji dan ne more pridigati. To ga spravi v veliko zadrego, ker neče nihče nepripravljen pred takimi učenjaki prevzeti govora za to slovesnost. Skoraj vsaki pravi, da ne bi prevzel, ke bi govor tudi že spisal imel pred seboj in bi se mu ga bilo treba samo učiti do prihodnjega dne. Tudi drugi dan že napoči, in še se ne ve, kedo bo imel govor zvečer. Tu se spomni župnik frančiškanskega patra v Benetkah, ki je imel takrat kot govornik že veliko veljavo. Kar prec pošlje svojega brata v Benetke k frančiškanom sè silno prošnjo, naj bi vender P. Bernardin v tej neprevideni sili na pomoč prišel. Govornik se zelo začudi poslancu, ko mu, ves spehan, ob šestih zutraj prinese to prošnjo, ter se obotavlja sprejeti. Vender reče sam pri sebi: „če se branim, pokažem s tim, da imam premalo zaupanja na pomoč božjo, ketere mi ni še nikoli primanjkovalo“. Potem reče poslu: povej, da pridem, in se res tudi kmala za njim napravi na pot v Padovo. To veselo zagotovilo je pomirilo župnikove skerbi; hitro se razve po mestu in v cerkvi se zbere še mnogo več poslušavcev, kaker po navadi.

Določena večerna ura odbije. Zbrano ljudstvo nenavadno

tiho pričakuje govornika. P. Bernardin stopi na pridižnico, in ko se v vvodu opraviči zavoljo prederznosti, da bo o sv. Avguštinu govoril skoraj nepripravljen, napove obseg svojega govora v tehle stavkih: 1. Avguštin beži pred milostjo; 2. milost sledi Avguštinu; 3. milost premaga Avguština. Te stavke je znal tako izverstno ispeljati, tako temeljito in ob enem tako mikavno razložiti, da se mu je vse čudilo, in so le to obžalovali, da ni tega govora nihče hitro za njim pisal. Govor se mu je tako dobro tudi zato obnesel, ker se je po sv. Avguštinu učil govorništva in je že prej njegove govore natančneje študiral in mnogo njegovih del pazljivo prebral.

P. Bernardin ima poseben dar, da se more globoko zamisliti v svete verske resnice, da jih zna lahkoumevno in vender navdušeno in živo oznanjevati in to brez vse boječnosti, kar je tudi potrebna lastnost oznanovavca besede božje. Pri vsem tem pa ravna tako previdno, da se vselej izogne nepotrebnim napadom, ki ne spadajo k stvari in bi več škodovali, kakor koristili. Toda, keder je bilo pa treba braniti najvišje blagosti človeštva, sveto vero, cerkev Jezusa Kristusa, apostoljski sedež, kerščansko izrejo mladine, če je šlo za to, da katoliškemu ljudstvu jasno in očitno pokaže zvite namene sovražnikov sv. cerkve, ki so v svojem govorjenji in dejanji kazali, kaj hočejo: tu pa nevstrašeni redovnik ni poznal nikakeršnega ozira. Tako je nanesel govor v Vičenci na papeževe vojake, ki so padli pri Kastelfidardu in jih imenuje kar naravnost marternike. Precej močno mermranje se zasliši po cerkvi, a s tim se ne da ostrašiti, še z večo gorečnostjo obsoja to nepošteno ravnanje sovražnikov s papeževovo posvetno vlado. Nasproti pa je bil zopet dosti previden, da ni po nepotrebnim dražil nasprotnikov. Leta 1859, ko je bila vojska proti Avstriji že sklenjena, je imel postne pridige v stolni cerkvi v Milanu in navada je, da konec zadnje pridige govornik poprosi Boga blagoslova za duhovsko in deželsko gosposko, in vse razne stanove kerščanskega društva. Ko gre zadnjč na leco, ga opomni neki kanonik, da se je nekoliko mož pogovorilo, da ga bodo zabodli, ko pride s pridižnice, ako se bo prederznil pri teh prošnjah izgovoriti ime avstrijskega cesarja. P. Bernardin se ne da preplašiti, vender na koncu le bolj splošno poprosi blagoslova božjega za kneze in narode.

Tudi duhovne zadruga so želele, da jih požive in okrepcajo

genljive in prepričevalne besede slovečega govornika, zato je moral večkrat imeti duhovne vaje pri svetovnih duhovnikih, kaker tudi pri redovnikih in redovnicah raznih redov.

Če pomislimo, da je P. Bernardin, keder je bil doma v samostanu, tudi sè vso gorečnostjo učil svoje mlaje sobrate, moramo spoznati, da je imel že tu dosti opraviti. Pa to ni bilo še vse. Že v sedemindvajsetem letu (1849) ga izvolijo za starešino ali definatorja svoje okrajine in sledeče leto za vikarja (namestnika), leta 1852 pa za gvardijana samostanu sv. Mihela v Benetkah. Ta zadnja služba vzeme največ časa, posebno pa ga je jemala Bernardinu, ker je bilo treba marisikaj v samostanu spremeniti. Da bi mogel vsaki njegovih bratov ž njim govoriti, keder bi kaj potreboval, ne da bi se bal, da bi ga motil, zato je imel skoraj ves dan odperta vrata svoje cele. Kot predstojnik je najbolj pospeševal bogoslovne vednosti in znanje vodila sv. Frančiška in sploh branje po učenih knjig. S tim je veliko pripomogel, da se je pri vseh zbudila nova gorečnost za spolnjevanje svojih dolžnosti. Zato mu pa tudi ni nikoli časa preostajalo, da bi si odpočil in malo oddehnil, posebno ker so mu verh tega branile tudi unanje samostanske zadeve, in je vsak dan dobil še mnogo pisem, na katera je moral odgovarjati.

Ko so tako mej mnogimi skerbmi in opravili pretekla tri leta, naloži Bog še težje breme na rame P. Bernardinove. Leta 1855 ga izvolijo, tri in trideset let starega, enoglasno za provincijalja ali predstojnika vseh samostanov tiste okrajine in s tim mu je bilo izročeno vodstvo, pa tudi skerb za vse te samostane. Zavoljo nove službe je moral marisikaj premeniti v svojem navadnem življenji. Kaker so mu bile drage ure, ki jih je preživel pri samostanski mladini v šoli, kjer je z dobrim vspehom razvijal njih duševne zmožnosti in njihova še mehka serca navduševal za vse dobro, — pri svoji novi službi ni mogel zdaj več v šolo hoditi, ker mu ni bilo mogoče celega leta preživeti v ravno tistem samostanu. Ali za govorništvo je bila pa ta prememba povoljniša, ker mu je bilo zdaj laglje mogoče, na oddaljenih krajih imeti ljudske misijone in postne pridige. Tako je šel leta 1856 in 1857 v Buda-Pešto, kjer je imel ljudske misijone, in na Dunaj, kjer je imel postne pridige za tam živeče Italijane, na obeh krajih s preobilnim vspehom.

Pri vsem tem pa je bila njegova prva skerb, pospeševati blagost njemu izročene provincije, povišati njen napredek in raz-

širiti njeno delovanje. Po zgledu prejšnjih provincijaljev je najbolj nato delal, da zopet pridobi tiste samostane, ki so bili prej lastnina provincije, v nemirnih in viharnih časih pa so ji bili odtergani in za druge namene odločeni.

Precej pri nastopu svoje službe se mu posreči, da pridobi in naseli samostan v Čenedi na Trevisanskem, ki so jim ga leta 1810 zaterli, tedanji posestnik ga je pa velikodušno izročil škofu, da naj bo spet, kar je bil negdaj. Ravno tako dobi od našega cesarja Franca Jožefa I., ki ga je že na Dunaji k zaslišanju sprejel, leta 1856 meseca decembra, ko je obiskal Benetke, privoljenje, da sme zopet drugo, staro in častitljivo serafinsko sveetišče z nova popraviti. V beneški okolici je namreč otok, kjer se je sv. Frančišek Serafinski nekaj dni mudil, ko se je leta 1220 vernil iz Sirije. Zato se temu kraju tudi pravi „puščava sv. Frančiška“ ali kratko „puščava“. Tu je stanovalo od tistega časa, nekaj iz spoštovanja do sv. Frančiška, nekaj iz ljubezni do samote vedno nekoliko redovnikov v siromašnih celicah, blizu male kapelice, dokler jim ni leta 1233 beneški patricij Jakob Mikijeli daroval vsega otoka. Kmalu nato si sezidajo lepo cerkev in samostan. Ta samostan torej, ki je bil leta 1806 raspuščen in zapuščen, je smel spet popraviti in sè svojimi redovniki napolniti. S pomočjo dobrih ljudi in blagoslovom božjim se polagoma popravi cerkev in samostan; vendar P. Bernardina ni bilo več v provinciji, ko so prišli tja prvi redovniki, ker se je zavoljo raznih zaprek in ovir le počasi popravljalo. To se je zgodilo še le 1864. Videti je, da je na tem samostanu neki poseben blagoslov. Ko je namreč avstrijska vlada prepustila talijanski Beneško, so bili vsi drugi samostani popolnoma ali saj deloma odpravljeni, le tega so pustili pri miru.

Še mnogo drugih samostanov je dal popraviti ali razširiti, da tako svojim redovnim bratom pripravno stanovanje preskerbi. Vselej pa je pazil prav posebno na to, da pri tem ne terpi serafinsko vboštvo, ta častitljiva nevesta sv. očeta Frančiška. Tako so pri dozidanem delu samostana v Vičenci napravili zavoljo lepšega nekakšne okrajke ob zidu, ko ni bilo provincijalja tam, in samostanski brat, ki je izdelaval mizarska dela, je podboje pri vratih obednice in velike izbe za volitve z lepo rezbarijo okrasil. Ko se verne P. Bernardin in vidi to lepotičje, najprej oba lajika, zidarja in mizarja, oostro okrega, potem da vse nepotrebne dodatke precej odpraviti. Ravno tako ni pustil, da bi se bila

sakristija, in prezbiterij ali prostor pred velikim altarjem z novimi ploščami obložil, čeravno je neka grofinja obljubila, da bo sama dala za to obdelanega, belega in erdečega marmorja. Oboje to se je zdelo pregorečemu nasledovavcu vbozega sv. Frančiška od več in torej ne pripuščeno, če tudi so se dobrotniki sami ponudili, da hočejo vse stroške poravnati. — Da se mu je pri takih podvzetjih od mnogih strani zelo nasprotovalo, in da je moral odločni provincijalj marsiketero slišati in dosti preterpeti, se razume samo ob sebi. Pa ker si je bil svesti, da pri vsem svojem delovanju ne išče drugega, kakor čast božjo in pravo korist izročene si provincije, ta misel ga je vedno tolažila in spodbujala, da ni omagal, temuč serčno ispeljal, česar se je lotil.

Ali to še ni bilo dosti P. Bernardinu, da je samostane po provinciji prenařeval in množil. Mnogo bolj potrebne so se mu zdele duševne prenaředbe in poprave, katerih je bilo treba, ako je hotela provincija vspešno delovati. Po raznih premembah je štela še leta 1796 osemnajst samostanov, in tako je ostalo do l. 1806. Ta leta je bila okrajina, rekel bi, v najlepšem cvetju in njeni redovniki so sloveli kot dobri govorniki, pisatelji, učitelji in odgojitelji mladine. V sredi tega blagoslovljenega delovanja l. 1806, pa jih zadene huda nesreča. Silni Napoleon I. izda ukaz, da morajo precej zapustiti sedem samostanov, in štiri leta kesneje je bila cela provincija razpuščena. Samo pet malih samostanov v Istri so pustili pri miru. Le z neutrudljivim prizadevanjem so si pridobili v teku dolgih let zopet nekaj starih samostanov, da so mogli za silo vstanoviti majhino provincijo.

Pervo in najbolj važno, tako rekoč vogalni kamen notranje poprave svoje provincije se je zdelo mlademu sicer, ali zmožnemu provincijalju temeljito zboljšanje šolskega uka. Če tudi je bil svojih enajst let, kar je bil pri bogoslovnih šolah, preobložen z mnogimi postranskimi opravili, si je vendar prav posebno prizadeval, da si nabere potrebne skušnje v svoji pravi, najimenitnejši službi. Opazoval je natanko večji ali manji napredek svojih učencev in zrelo prevdarjal, kakšen vpliv ima pri tem splošna vravnava domačih šol. Iz teh skušenj je spoznal, da je najprej potrebno domačo šolsko mladino dobro izuriti v filozofiji ali modroslovju, potem še le jih poslati v bogoslovne šole. In ravno ta poseben pripomoček bogoslovnih ved je videl v učnem načertu mlade provincije precej zanemarjen, ali se je vsaj premalo nanj oziralo. Tudi mu niso bile všeč knjige, ki so se ra-

bile za ta nauk, ker so se premalo ozirale na modroslovje srednjega veka, tako imenovano skolastično filozofijo, ki je skozi stoletja imela tako dober vspeh pri sorodnem dominikanskem redu. Pospeševal je tudi druge bogoslovne vede, posebno znanje sv. pisma, ter vstanovil nov tečaj za govorništvo. Tudi pri teh prenearedbah se mu je nasprotovalo, ali odpravili jih venderle niso, ker je skušnja pokazala, da so koristne. Najvišji predstojniki reda so jih pohvalili in poterdili.

Po treh letih, ki so odločena za službo provincijalju, je bil P. Bernardin zopet izvoljen za daljnja tri leta. K navadnim službenim opravilam se pridružijo še razna druga dela, ki so prišla nepričakovano, ali pa ki si jih je v preobilni gorečnosti sam naložil. Tako je porabil proste trenutke, da spiše kristijanom, pri katerih je imel misijone, malo knjižico za spomin, ki je zavoljo preserčnih molitev in dobrih nasvetov prav posebne koristi za kerščansko mladino. — Leta 1861 ga pošlje tadanji P. generalj, Bernardin iz Montefranka, na južno Tiroljsko, da pregleda in cerkveno obiše tridentinsko frančiškansko provincijo, in to nalogo zverši na splošno zadovoljnost podložnih in višjih.

Nevtrudljiva delavnost P. Bernardina na razne strani mu pridobi daleč na okolo priznanje, ljubezen in spoštovanje. Ljudstvo ga je častilo kot izurjenega, vedno pripravljeneega govornika, čiger besede imajo dosti v sebi in globoko v serce segajo; redovniki so sprevideli, da prav posebno ljubi in pospešuje samostanske naredbe in koristi; svetovna duhovščina ga je cenila kot izverstnega bogoslova in bistrournega svetovavca v zamotanih slučajih; vse ga je poznalo kot vdanega sinu katoliške cerkve in njenega pogumnega borivca. Tudi višji dušni pastirji v Benetkah in okolici so pripoznali in cenili obširno in blagovito delovanje pohlevnega moža. Kardinalj Moniko, patrijarh beneški, ki ga je, kaker smo že povedali, v cerkvi očitno pred vsim ljudstvom objel, je večkrat rekel, da je P. Bernardin eden tistih mož, kakeršnih eno stoletje le malo rodi. Tudi njegova naslednika sta ga zelo čislala in visoko cenila. Prav posebno vdan pa mu je bil nadškof Videmski (Udine), monsinjór Trevisanato, ki je bil kesneje tudi v Benetke prestavljen, kjer je postal kardinalj. Ta je našega patra iz Portogruara poznal še kot učenca v zavodu sv. Katarine v Benetkah, kjer mu je bil dve leti učenik iz kerščanskega nauka. Zavoljo posebnih zmožnosti si ga je dobro ohranil v spominu in zato ga je kesneje zelo veselilo

ko je mnogo lepih stvari slišal o nekedanjem svojem učencu. Kederkoli se je sešel s P. Bernardinom, vselej mu je pokazal, kako ga spoštuje. Jeseni leta 1855 gre P. Bernardin še z enim spremljevalcem vesel, kakor vselej, proti mestu Vidmu. Malo prej je bil izvoljen za provincijalja. Že sta blizu mestnih vrat, ko priderdra za njima nadškofova kočija, in sicer tako hitro, da še svojega spoštovanja nista mogla nadškofu skazati. Precej gresta v samostan postrežnih oo. kapucinov, kjer sta mislila o poldne ostati pri kosilu. Ali komaj mine nekaj minut, kar sta prišla, že je zopet nadškofova kočija pred samostanom. Visoki gospod, sprejet sè spodobno častjo, precej popraša, jeli ni prišel semkaj P. Bernardin; zdi se mu, da ga je videl na poti. Ko ta pride, ga ponižni nadškof seboj odpelje na kosilo, odtod pa ke-sneje na svoje posestvo na deželi, kjer mora nekaj dni pri njem ostati. Ta, kakor tudi škof iz Čenede, Bellati, sta govorila vedno z največim spoštovanjem o P. Bernardinu, in sta tudi večkrat njega nasvetovala, keder je bilo treba voliti kakega škofa. Berž ko ne bi bil tudi izvoljen za škofa leta 1864, ko je bilo treba škofiji Konkordija novega pastirja, ki ima sedež v Portogruaru, odkoder je naš pater; pa ravno takrat je bil zelo bolan in za vsako duševno delovanje popolnoma nesposoben.

(Dalje prih.)

Sveti rožni venec.

(P. H. M.)

Sveti oče, Leon XIII, so že v več okrožnicah priporočili molitev sv. rožnega venca ter celo vkažali, da se ima vinotoka (oktobra) meseca očitno opravljati po cerkvah. To isto ponavljajo tudi v najnovejši okrožnici, izdani ravno kar, 15. velikega serpana letošnjega leta. Času primerno bo torej, ako poskusimo tudi mi še kaj pripomoči, da se bo ta častitljiva molitev po Slovenskem z vedno večo gorečnostjo in torej tudi obilnišim vspehom opravljala. V ta namen podajemo čislanim bravcem naslednje verste, posnete po spisu slovečega nemškega jezuita P. G. Patissa.

1. Kaj je s. rožni venec.

Keder moraš dolgo popotovati skozi gost in samotni gozd, vidiš pogosto reči, ki te strašijo in pretresajo. Zdaj je temna dolina, ki te plaši; zdaj stermina in globina, da te groza spreletava; zdaj je bučeča nevihta z gromom in treskom, ki te hoče vbiti; zdaj so lačne zveri, ki iščejo plena, in niti človeku ne prizanašajo; vsaki šum, ki ga slišiš blizu ali daleč, te ostraši, da ti naglo serce bije, da nemirno gledaš okoli, kako bi se vender rešil že tega vednega trepetanja, in kako bi hitro prišel na plano. Kako lahko dihaš, kako veselo ti vtriplje serce, kako se ti sveti oko, keder stopiš vunkaj, na lepo polje, mej mirne, ljudi, ki te prijazno pozdravljajo!

Naše življenje na zemlji je podobno takemu potovanju po divjem gozdu. Večna sreča naša je v nevarnosti na vseh straneh: zalezuje jo hudobni duh, nastavlja ji zanke in koplje ji jame laskavi svet, oblegajo jo vsakeršne strasti. Tudi časna sreča naša je v tolikih nevarnostih, da jih človeška moč odverniti ne more. V takem terpljenju, v takih stiskah, česa nam je bolj želeli kaker pomočka, ki nam daje tolažbo, serčnost, moč, stanovitnost, rešenje? In tak pomoček je molitev rožnega venca Marijinega.

* * *

Keder pravim otrokom svete cerkve imenuješ Marijo, tedaj je ljubeznivo in slavno to ime po besedah sv. pisma „kaker izlito olje“ vsem njih ranam. Marija je prvo in najveličastniše mej vsemi le vstvarjenimi bitji. Videti je, kaker bi bil Bog vse svoje vsemogočnosti in modrosti potreboval, da je Marijo ozališal s prednostmi in lepotami in čednostmi, ki jo povzdigujejo nad vse ljudi in vse angelje. Zatorej jo je pozdravil angelj Gospodov: „Milosti si polna“. Vse te milosti pa je Marija dobila tudi za nas.

Nebeški oče je Marijo izvolil mater svojemu edinorojenemu sinovi: zato jo je olepšal sè vsemi čudeži narave in milosti, ki jih je mogla taka hči prejeti od takega očeta. Ko se je Marija pervikrat prikazala v stvarjenju ko vzhajajoča zvezda, tedaj so mogli angelji nebeški vsi začudeni klicati z besedami sv. pisma: „kedo je ona, ki prihaja kaker vzhajajoča zarja, lepa kaker mesec, izvoljena kaker sonce?“ Sè vsemi temi čudeži je Marija okrašena tudi za nas!

Sveti duh je Marijo sè svojimi milostmi tako obsul, da je bila vredna mati božja. Posvetil jo je tako, kaker je bilo primerno božanstvu Kristusovemu. Zato je povzdignil Marijo v svojo preslavljeno nevesto, in zato jo imenuje po besedah sv. pisma: „M o j a n e v e s t a“. Marija je tako posvečena tudi za nas.

Edinorojeni sin večnega očeta si je izvolil Marijo v mater, ko se je včlovečil, da nas odreši. Živi ta Bog je Mariji vse to, kar more sin biti svoji materi; Marija pa je večni besedi nebeškega očeta Jezusu vse to, kar more biti mati svojemu sinovi. Sveti Bonaventura premišljuje to resnico pa kliče: „Marija je tolika, da je sam Bog večeni mogel narediti. Veči svet je mogel narediti Bog, več a n e b e s a j e m o g e l n a r e d i t i B o g : a l i v e č e m a t e r e , k a k e r j e m a t i b o ž j a , B o g n i m o g e l n a r e d i t i“.

Marija je povišana nad vse zборе izveličanih duhov. Marija stoluje nad vsem veličastvom očakov, prerokov, apostolov, marternikov, svetih spoznavavcev in devic. Marija je kraljevski velika v kraljestvu nebes. Če se pravični po spričevanju sv. pisma svetijo kaker zvezde, to sije Marija kaker sonce opoldne, ki sè svojo svetlobo zatemnuje vse zvezde. Tako nam opisuje sv. pismo samo veličanstvo preslavljene kraljice z besedami: „N a g l a v i s e j i s v e t i v e n e c d v a n a j s t e r i h z v e z d , p o d n o g a m i j i ž a r i m e s e c , i n o b l e č e n a j e s s o n c e m“. Kaker se v imenu Jezusovem pripogibajo kolena v nebesih, na zemlji, pod zemljo: takisto je tudi Marijino ime poveličano v nebesih, na zemlji, pod zemljo: občudovanje nebesam, veselje zemlji, trepet peklu. Marija devica je bila tudi za nas pokraljičena in poveličana. Zato jo hvalijo in preslavlajo vsi rodovi, kaker je sama preroški in ponižno povedala: „B l a g r o v a l i m e b o d o v s i n a r o d i ; z a k a j v e l i k e r e č i m i j e s t o r i l o n , k i j e m o g o č e n , i n s v e t o n j e g o v o i m e“.

Ves človeški rod se žalostno ozira na svojo prvo mater Evo, po kateri se je ponesrečil; z veseljem pa gleda na Marijo, na mater milosti, od ketere mi revni Evini otroci pričakujemo pomoči v tej solzni dolini. Kot tako mater pozdravlja Marijo sveta cerkev, ter hoče, da k Mariji hitimo zaupno, kakor teko otroci k materi v vseh stiskah in nevarnostih življenja.

Takisto so delali vsi svetniki, vsi cerkveni učitelji in oče-

tje. Prav lepo je slišati, sercu dene silno dobro, kako zderžema po versti vsa stoletja ono isto spoznavajo.

S. škof in marternik Irenej govori: „Vozal nepokorščine Evine je bil razvozlan s pokorščine Marijino; zakaj kar je ona sè svojo nepokorščino nekedaj zvezala, to je devica Marija sè svojo pokorščino razvezala.

S. Avguštin piše: „Začetnica greha je bila Eva, začetnica zasluženja Marija. Eva je škodila, ker nam je prinesla smert, Marija je koristila, ker nam je dala življenje. Ona nas je ranila, ta nas je izcelila“.

S. Gregorij Nikomedijski piše o Mariji: „Ti imaš nepremagljive moči, neoslabljivo jakost, da tvoje neizmerne dobrote množina grehov preseči ne more“.

S. German kliče k Mariji: „Ni ga, da bi se izveličal, razun po tebi, o presveta devica! Ni ga, da bi bil obdarjen, razun po tebi, o najčistejša! Ni ga, da bi se ga vsmilila milost, razun po tebi, o najčastitljiviša“.

S. Anzeljem piše: „Kaker je nemogoče, da bi se izveličali, od katerih oberne Marija oči svojega vsmiljenja, tako morajo biti pravični in poslavljeni oni, na ketere jih obrača in za ketere prosi“.

S. Bernard poveljuje Marijo: „Odslej te bodo blagrovati vsi narodi, ker si vsem rodovom prinesla življenje in veličastvo. V tebi nahajajo angelji veselje, grešniki odpuščanje, pravični milost v večnosti. Po pravici se nate obračajo oči vsega stvarjenja, ker je dobrotljiva roka Vsemogočnega v tebi, po tebi, od tebe prestvarila, kar je vstvarila.

Prašajmo in videli bomo narode vsega katoliškega sveta, da presvetega imena Jezusovega ne izgovarjajo nobena usta, ketera ne bi ob enem slavila sladkega imena Marijinega. V pravi cerkvi ni dežele, ni mesta, ni hiše, kjer ne bi odmevala hvala Marijina. Vse to se godi že stoletja, zakaj češčenje Marijino je tako staro, kaker sveta cerkev sama. Ves svet je takorekoč posijan z najslavnišimi spominiki vsmiljenja in ljubezni te nebeške

matere do nas, do njenih revnih otrok. Ti torej so slavni in častni sadovi njenega preslavnega zaslužnja, kateri kaker obilni cveti poganjajo vedno novih sadov:

„*Moji cveti so slavni in častni sadovi*“

Izmej spominikov najlepši izmej sadov najdragoceniši pa je: sveti rožni venec.

To dokazuje pred vsem njegov čudežni začetek. Začetnica mu je Marija, nebeška kraljica sama. Marija ga je izročila s. Dominiku. Ona je temu svetniku naložila, naj razširja to molitev mej narodi. Obljubila mu je, da bodo iz te pobožnosti prihajali najslavniši sadovi vsem vernikom. To obljubo je poterdila z neštavnimi čudeži. Rekla je, da ji je rožni venec prijetno in nje vredno česčenje in povelečevanje. Pokazala je, da je rožni venec najizdatniši pomoček, da se tolaži božja pravica, da se odvrča hudo, da se odpravljajo zaslužene šibe. Tako je govorila Marija sama bl. Alanu, zvestemu učencu in nasledniku velikega Dominika: „Ta molitev je priporočna in lahka; prav prijetna mi je; da se nakloni božje vsmiljenje, je silno pripravna; vsem narodom je zelo izveličavna, in zoper vsako hudo najkrepkejši pomoček“.

(Dalje prih.)

Zahvala za vslišano molitev.

Od Sv. Benedikta 14, junija 1889.

Ker v svoji boleznì nobene človeške pomoči dobiti nisem mogla, sem se z velikim zaupanjem obrnila k sv. Antonu Padovanskemu in pa preblaženi Devici Mariji, ki se časti v lavretanski kapelici pri sv. Trojici v Slov. goricah. Obljubila sem devetdnevnicò opravljati in pa če bom vslišana, to v Cvetju naznaniti. Devet dni sem molila lavretanske litanije in moja prošnja je bila vslišana. Bodi hvala lavretanski Devici Mariji in sv. Antonu!

T. Z.

Od Sv. Trojice 16. julija 1889.

Že 30 let častim sv. Antonija Padovanskega; on mi je že

velike in male dobrote pri Bogi sprosil; zato bodi Bogu čast in zahvala, ker je za me nevredno vslišal prošnjo sv. Antonija. Posebno sem dolžna hvalo tudi premili Devici Mariji v vseh verstah, sv. Jožefu, sv. Frančišku Serafinskemu, sv. trem kraljem in tudi 14im sv. pomočnikom, katere tukaj v lepi Trojiški cerkvi častimo. Čast in slava bodi večnemu Bogu in njegovim ljubim svetnikom!

M. Č.

Iz Bohinja se zahvaljuje E. M. M. za ozdravljenje neke osebe Bogu, Mariji in sv. Jožefu.

Iz Šmarješke fare naročnik „Cv.“ za vslišano molitev presv. Sercu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Frančišku, sv. Antonu, sv. Juriju in svojemu sv. angelju varihu.

Iz Gorice, J. G. tretjerednik za zboljšano zdravje otroka svojega dobrotnika in prijatelja Mariji Karmeljski, sv. očetu Frančišku, sv. Antonu Padovanskemu in sv. Benediktu.

Sè Srednjega presvetemu Sercu Jezusovemu in neomadežavemu Sercu Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Antonu za vslišano molitev v neki duhovni zadevi; tudi za ozdravljenje nekega živinčeta.

Iz Boštanja J. U. za ozdravljenje hude bolezni v gerlu po devetdnevnici na čast Mariji, sv. Antonu in sv. Ceciliji.

Z Notranjskega neki tretjerednik za vslišano molitev v neki imenitni zadevi po devetdnevnica k presveti družini, Jezusu, Mariji in sv. Jožefu.

Iz Tolminske dekanije A. A. K. za ozdravljenje neke domače živali po devetdnevnici k Materi božji in sv. Antonu.

Iz Šmartina v Rožni dolini Š. L. za ozdravljenje hude bolezni zadobljeno od Boga po priprošnji Matere Božje, sv. Jožefa in sv. Frančiška; od ravno tam se zahvaljuje neki mož za ozdravljenje v nevarni bolezni na priprošnjo sv. Antona, sv. Frančiška in Matere Božje; tudi neka dekleta so priporočala v molitvi sv. Frančišku, Materi Božji in sv. Antonu nekega duhovnika, ki je bil nevarno zbolel in njih molitev je bila vslišana, za kar se tukaj očitna zahvala izreka.

Neka tretjerednica se zahvaljuje M. B., sv. Antonu in sv. Frančišku za vslišano molitev in druga ravno tako za prejeto milost.

Iz C 16. avg. 1889.

Lansko leto je bil neki sedemdeseten zdravnik zadet od

mertvouda, vsled česer ni mogel desne roke rabiti dolgo časa. Sam zdravnik se je izrazil, da mu bode roka oterdela in je nigar več rabiti ne bo mogel. Zato smo neketere tretjerednice začele devetdnevno pobožnost z obljubo oznanila v „Cv.“ ter zaupljivo prosile sv. Antona Pad., naj isprosi pri Bogu pomoči. In po neketerih mesecih je dotičniku res roka tako oživela, da more zdaj zopet pisati in druga zdravniška dela zverševati.

(Ostalo prih.)

A. W. tretjerednica.

Priporočilo.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine mariborske: Margareta Stupan, Jozefa Četernik, Marija Žunko, Marija Drozg, Marija Lorber, Terezija Dobaj, Ana Weingerl, Apolonija Petrič, Kunigunda Gros, Uršula Robar, Katarina Žnidar, Neža Hladi, Janez Odlak, Neža Tišlar; svetotrojiške: Jožef Toplak od Sv. Trojice, Jožef Muršec od Sv. Bolfanka, Terezija Vajs od Sv. Petra pri Radgoni; goriške: Marija (Frančiška) Šuligoj iz Št. Vidske gore, Terezija (Elizabeta) Veliščik iz Kožbane, Jozefa (Ana) Cingerli iz St. Andraža, Neža (Lucija) Kogoj iz Podmelca, Marija (Magdalena) Pahor iz Nove vasi; kranjskogorske: Neža (Marija) Arih, † 26. julija t. l., stara 19 let.

Dalje se priporoča neka oseba, da bi ji Bog na priprošnje blažene D. Marije in sv. Antona odvzel hudo bolezen in zopet dodelil ljubo zdravje; dve tretjerednici, da bi, če je božja volja sprejete bile v kak samostan; tretjerednica T. T. priporoča svoje stariše in pa sama sebe, da bi prišla v samostan; neki mladenič se priporoča v molitev; neka tretjerednica, da bi mogla živeti v sveti stanovitnosti, priporoča pa tudi v molitev za spreobrnjenje nekega terdovratnega in pa nekega mladeniča za sv. stanovitnost; neki mašnik, ki je v velikih britkostih, se priporoča molitvi bralcev in 3. reda.

